

SCI-CONF.COM.UA

EUROPEAN SCIENTIFIC DISCUSSIONS

**ABSTRACTS OF IV INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
FEBRUARY 26-28, 2021**

**ROME
2021**

EUROPEAN SCIENTIFIC DISCUSSIONS

Abstracts of IV International Scientific and Practical Conference

Rome, Italy

26-28 February 2021

Rome, Italy

2021

UDC 001.1

The 4th International scientific and practical conference “European scientific discussions” (February 26-28, 2021) Potere della ragione Editore, Rome, Italy. 2021. 593 p.

ISBN 978-88-32934-02-1

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // European scientific discussions. Abstracts of the 4th International scientific and practical conference. Potere della ragione Editore. Rome, Italy. 2021. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/iv-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-european-scientific-discussions-26-28-fevralya-2021-goda-rim-italiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: rome@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2021 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2021 Potere della ragione Editore ®

©2021 Authors of the articles

ARCHITECTURE

35. *Лусь В. І., Вотінов М. А., Солнцев А. Г., Коссе В. Ю.* 214
ПЕРСПЕКТИВНІ ТЕНДЕНЦІЇ 3D МОДЕЛЮВАННЯ ТА
ВІРТУАЛЬНОГО МАКЕТУВАННЯ.

PEDAGOGICAL SCIENCES

36. *Levashova O. L., Tishakova T. S.* 219
ACADEMIC INTEGRITY IN HIGHER EDUCATION.
37. *Solovuyova O. V.* 222
E-LEARNING: PROS AND CONS.
38. *Башевська М. Л., Морозова А. О.* 227
ФОРМУВАННЯ ОСНОВ УПРАВЛІННЯ ХОРОМ У МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.
39. *Безрученков Ю. В.* 231
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА: СИСТЕМИ НАССР В ЗАКЛАДАХ
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.
40. *Вербівський Д. С., Карплюк С. О., Усата О. Ю., Бенедисюк М. М.* 238
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ ЗАВДАНЬ
МІЖПРЕДМЕТНОГО ЗМІСТУ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ
КОМПЕТЕНТНОСТІ З ФІЗИКИ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ.
41. *Височіна Н. Л., Петрачков О. В., Білошицький В. В.* 246
РОЗВИТОК І ФОРМУВАННЯ ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ
ОФІЦЕРІВ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.
42. *Ємельянова Д. В., Тадеуш О. Х., Хакиєва С. Х.* 253
ФОРМУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАМОТНОСТІ ЯК СКЛАДОВОЇ
ГОТОВНОСТІ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН.
43. *Желуденко М. О.* 258
СПОСОБИ ВИХОДУ ІЗ СТРЕСОВОГО СТАНУ, СПРИЧИНЕНОГО
КОРОНАВІРУСНОЮ ІНФЕКЦІЄЮ К-19.
44. *Іванова М. В., Кухта В. В.* 262
ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ ДЛЯ ДОРΟΣЛИХ, ЩО ВЕДУТЬ СИДЯЧИЙ
СПОСІБ ЖИТТЯ.
45. *Касаткіна-Кубишкіна О. В., Курята Ю. В.* 265
REDUCING THE ROLE OF AFFECTIVE FACTORS IN BLENDED
LEARNING SETTINGS.
46. *Криськів М. Й.* 273
ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ОПРАЦЬОВУВАННЯ ПУНКТУАЦІЇ ПІД
ЧАС ВИВЧЕННЯ ОДНОРІДНИХ ЧЛЕНІВ РЕЧЕННЯ В ОСНОВНІЙ
ШКОЛІ.
47. *Короткіх М. А.* 280
ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ
ОФІЦЕРІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ОПРАЦЬОВУВАННЯ ПУНКТУАЦІЇ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ОДНОРІДНИХ ЧЛЕНІВ РЕЧЕННЯ В ОСНОВНІЙ ШКОЛІ

Криськів Мирослава Йосипівна,
кандидат педагогічних наук, викладач
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

Вступ. Важливим показником мовних знань і практичного володіння мовою є правильне вживання розділових знаків, які позначають структуру речення, виділяють певні елементи висловленого змісту, вказують на особливості вимови. Оскільки речення є засобом формування і вираження думок і почуттів, правильне пунктуаційне оформлення їх має безпосередній зв'язок з процесами мислення і мовлення. Спілкування між мовцем і адресатом у письмовій формі вимагає дотримання пунктуаційних норм як умови взаєморозуміння. Порушення правил уживання розділових знаків ще в більшій мірі, ніж порушення норм орфографії, може спричинити прикрі непорозуміння.

Відповідно до основної мети навчання української мови одним із головних завдань є вироблення в школярів умінь і навичок комунікативно виправдано користуватися засобами мови в різних життєвих ситуаціях під час сприймання, відтворення висловлювань з додержанням українського мовленнєвого етикету.

Школа ставить завдання досягти рівня відносної пунктуаційної грамотності учнів, що передбачає володіння основними, необхідними для ефективного писемного викладу і сприйняття думок пунктуаційними правилами. Відомо, що абсолютний рівень грамотності (пунктуаційної та орфографічної) відбиває бездоганне володіння всіма нормами, а також авторське творче використання багатofункціональності розділових знаків. Актуальною проблемою сучасної методики пунктуації є вироблення в учнів

усвідомлення важливості розділових знаків у спілкуванні людей [1]. Необхідно зважати на те, що інколи учні спостерігають далеко не зразкове пунктуаційне оформлення текстів вуличних реклам, засобів масової інформації, книг, інших полі графічних видань, зокрема і з досконалим дизайнерським оформленням. Тому слід наполегливо й послідовно розвивати в учнів пунктуаційну пильність, виховувати шанобливе ставлення до мови в різних її виявах.

Мета роботи полягає в тому, щоб ефективно дослідити особливості методики вивчення пунктуації при однорідних членах речення в основній школі для уникнення пунктуаційних помилок.

Матеріали і методи. Оволодіння пунктуаційним правилом складається з трьох етапів – осмислення, запам'ятовування, застосування.

На етапі осмислення можна застосовувати будь-який метод (розповідь, бесіду, самостійну роботу з підручником), але всі вони неодмінно мусять поєднуватись із спостереженням мовних явищ, здійснюваним у процесі синтаксичного розбору та виразного читання речень.

Значну користь в роботі над пунктуаційними правилами приносять засоби унаочнення – лінійні і структурні схеми речень, динамічні таблиці. Особливо велике значення мають таблиці і схеми, що дозволяють продемонструвати систему пунктуаційних правил, що стосуються певної пунктограми.

Для вивчення пунктуації слід використовувати тексти, які відповідають таким основним особливостям, як: змістова єдність, зв'язність, тематична цілісність, логічна послідовність, структурна організованість, комунікативна спрямованість, завершеність. Причому потрібно звернути увагу на використання монологічних і діалогічних текстів, надфразові і діалогічні єдності яких складаються з різних типів речень за метою висловлювання, окличністю, зокрема, з однорідними членами речення. Вчитель повинен постійно сприяти повторенню теоретичних відомостей, закріпленню пунктуаційних умінь і навичок учнів. Варто стимулювати учнів використовувати різноманітні однорідні члени під час написання творчих робіт.

Насамперед цьому сприятиме правильний добір тренувальних вправ, які спрямовані на використання однорідних членів.

Результати і обговорення. Кожна із синтаксичних тем містить у собі певні специфічні труднощі, подолання яких має бути предметом особливої уваги. Основним завданням під час опрацювання теми «Однорідні члени речення» є навчити правильно визначати однорідні члени речення, розставляти правильно розділові знаки при них.

Опрацювання цієї теми – складний і багатоетапний процес. Починається він зі спостереження за мовним фактом, який стає вихідним пунктом для узагальнення, для усвідомлення синтаксичних закономірностей, правил і визначень.

Учитель може обрати такі методи: всі методи теоретичного опрацювання (розповідь, бесіда, спостереження мовних явищ, робота з підручником), але у процесі роботи має бути сформоване в учнів поняття про виучуване явище, яке має охопити всі суттєві ознаки об'єкта. З урахуванням цієї вимоги має бути дібрано ілюстративний матеріал, який запобігав би формуванню неправильних чи неповних уявлень про предмет. Найбільш поширений засіб закріплення засвоєних відомостей про однорідні члени – синтаксичний розбір, що охоплює всі диференційні ознаки вивчених конструкцій.

Часто в учнів виникають труднощі при розмежуванні однорідних і неоднорідних означень, припускаються помилки у вживанні сполучників, розділових знаків при повторюваних сполучниках і при узагальнювальних словах [1, с. 102]. Отже, виникає необхідність звернути особливу увагу на ці питання під час вивчення теми «Речення з однорідними членами».

З огляду на це, мета роботи – допомогти вчителям загострити увагу на теорії уроку, його плануванні, побудові системи уроків із теми з використанням елементів інтерактивних методів і форм навчання як запоруки підвищення якості навчання.

У 8-у класі при вивченні систематичного курсу синтаксису поглиблюється поняття синтаксичної однорідності, подаються нові відомості

про однорідні члени речення; закономірності морфологічного вираження їх, наявність кількох рядів однорідних членів у тому ж реченні, граматичні ознаки узагальнювальних слів; інтонаційні, пунктуаційні, стилістичні особливості речень з однорідними членами. Найбільші труднощі виникають при розмежуванні однорідних і неоднорідних означень, оскільки воно вимагає врахування їх смислової ролі, що пов'язане з тонкою діяльністю мислення й чуттям мови.

Однорідні означення завжди відносяться безпосередньо до означуваного слова і між собою пов'язуються сполучниками сурядності або тільки інтонацією переліку. На кожне з них падає логічний наголос. Наприклад: *Сади вкрилися білою, рожевою піною цвіту. Підбігла жвава, весела дівчинка.* Виділені означення однорідні; у першому реченні перелічуються відмінні ознаки (колір) кількох однакових предметів, у 2-му реченні – різні ознаки того самого предмета (особи).

Якщо ж члени речення підпорядковуються спільному слову неоднаковими смисловими відношеннями (наприклад, простір і місце; місце і час), характеризують предмет за різними ознаками, тоді вони не є однорідними: *Ви знаєте, як липа шелестить у місячні весняні ночі? (П. Тичина).*

Однорідними називаються такі члени речення, які виконують ту ж саму синтаксичну функцію, відносяться до спільного для них члена речення й поєднуються між собою сурядним зв'язком, що формально виражає єднальні, зіставно-протиставні, розділові відношення. Інтонація при вимові однорідних членів буває різна. Якщо перелічуються однорідні члени речення, то інтонація перелічувальна, причому в розповідних реченнях вона поступово знижується, в окличних підвищується, у питальних різко підвищується на останньому однорідному членові речення. Однорідні члени, що протиставляються, мають різке підвищення інтонації на першому однорідному членові, зниження - на другому. *Хвали день не вранці, а ввечері.*

Програмою з української мови для 8 класу на вивчення теми передбачено 6 годин [2]. На першому уроці поглиблюється, уточнюється і поширюється

поняття про однорідні члени, засвоєне учнями у 5-у класі; шляхом розгляду способів їх зв'язку (сполучникового, безсполучникового та змішаного) розкривається поняття про ряди однорідних членів; приділяється належна увага інтонації, оскільки вона є одним із показників однорідності.

На другому уроці формуються вміння і навички вживання коми між однорідними членами і правильне інтоування речень. Враховуючи, що для вивчення програмової інформації необхідні раніше засвоєні знання, потрібно поряд з іншими реалізувати принцип наступності; після вивчення лінгвістичного матеріалу йде його застосування, отже, на уроці формуються практичні вміння і навички.

Матеріал третього уроку розкриває поняття однорідності й неоднорідності означень; учні сприймають і засвоюють нові знання й усвідомлюють їх у процесі практичної роботи, удосконалюють загальнопізнавальні і творчі вміння з теми.

Четвертий урок передбачає поглиблення поняття про узагальнювальні слова при однорідних членах речення, формування пунктуаційних навичок, розвиток неперервної пізнавальної активності учнів шляхом виконання системи практичних вправ і завдань.

На п'ятому уроці повторюється мовний матеріал з теми, узагальнюються й систематизуються знання учнів про однорідні члени речення, у тому числі й з узагальнювальними словами при них; удосконалюються пунктуаційні навички і вміння, розвивається усне і писемне мовлення учнів, тобто формуються практичні вміння та навички.

Шостий урок – урок контролю рівня засвоєння знань, сформованості пунктуаційних умінь і навичок, уміння практично вживати речення з однорідними членами у власному писемному мовленні.

Після завершення вивчення однорідних членів речення та розділових знаків при них учні повинні вміти знаходити речення з однорідними членами (непоширеними й поширеними), з узагальнювальними словами, різними рядами однорідних членів в одному реченні; правильно ставити розділові знаки

при однорідних членах речення та обґрунтовувати їх; знаходити і виправляти помилки на вивчені правила; правильно інтонувати речення з однорідними членами; аналізувати й оцінювати виражальні можливості речень з однорідними членами в різних стилях мовлення; конструювати речення, до складу яких входять однорідні члени з різними типами зв'язку між ними, зокрема з парними сполучниками, узагальнювальними словами при однорідних членах; будувати висловлювання в різних стилях мовлення, використовуючи виражальні можливості речень з однорідними членами в усному і писемному мовленні.

Сьогодні перед учителем української мови і літератури постає нелегке завдання: як зробити, щоб урок був цікавий для учнів, викликав інтерес до матеріалу, розкривав творчий потенціал особистості, ставив у ситуацію морального вибору і прийняття самостійного рішення. Цього можна досягти за умови, коли вчитель-словесник знайде шляхи найефективнішого досягнення мети навчання та прийоми оптимізації навчального процесу, змінивши сам підхід до здобуття учнями знань із мови і літератури. Інтерактивні методи навчання є найефективнішими. Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, спільне вирішення проблеми на основі аналізу обставин та відповідної інформації, використання рольових ігор, участь у дискусіях. Для цього можна використати такі методи і форми роботи: робота в малих групах (робота в парах, змінювані трійки, карусель, акваріум); обговорення проблем у загальному колі (колективно-групове навчання); мікрофон, незакінчене речення, мозковий штурм, дерево рішень, навчаючи - учись, рольові ситуації, асоціативний ланцюжок, кошик знань та ідей. Основними формами інтерактивної роботи на уроках мови є навчальна взаємодія учнів у парах і мікрогрупах. Парну і групову роботу організують як на уроках засвоєння нового матеріалу, так і на уроках застосування знань, умінь і навичок.

Під час вивчення нової теми при первинному осмисленні теоретичного матеріалу, виконанні легких і середніх за рівнем складності вправ пропонується

робота в парах. Цей метод є найефективнішим на початкових етапах вивчення матеріалу. Робота в парах дає можливість думати, обмінюватися судженнями, а потім озвучувати свої думки перед класом. Такий вид співпраці вчить дітей вести дискусію, унеможлиблює ухиляння від виконання завдання. Робота в парах розвиває вміння учнів пристосовуватися до роботи у групах.

Під час виконання складніших завдань використовується робота в малих групах, де кожен учасник співпрацює з іншими членами групи, відчуває відповідальність за результат своєї роботи перед однокласниками. На мотиваційному і рефлексивному етапах доцільно використати такі методи, як незакінчене речення, кошик знань. На уроках узагальнення і систематизації знань проводяться конкурси, заочні екскурсії, уявні подорожі, пропонуються ігрові елементи. Такі форми роботи зацікавлюють, інтригують учнів.

Висновки. Отже, актуальне завдання сучасної школи – навчити учнів правильно вживати розділові знаки під час використання їх для передачі на письмі думок і почуттів та усвідомити важливість розділових знаків у спілкуванні людей. На сьогодні пунктуаційна грамотність учнів усіх рівнів шкільної освіти залишається низькою, пунктуаційних помилок випускники допускають набагато більше, ніж орфографічних.

Безперервність процесу роботи над пунктуацією є однією з передумов ефективного формування пунктуаційних навичок школярів. Система пунктуації складається з правил, у кожному з яких фіксуються конкретна пунктуаційна норма і умови її застосування. Підвищення якості опрацювання пунктуації відбувається тільки під час застосування раціональної, обґрунтованої методики, яка враховувала б усі чинники та обставини роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вихованець Г. Р., Городенська Є. Г., Грищенко А. А. Граматика української мови. Київ : Рідна школа, 1997.
2. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська мова 5-12 класи. Київ : Ірпінь, 2005.